

na meščanskih šolah z 1200 gl. — slovenske meščanske šole pa ni niti jedne —, da uživajo podpore: neko nemško bralno društvo, društvo nemških Štajercev na Dunaju, nemški «Studentenheim» v Celju, društvo «Südmark» torej društva, ki so nam sovražna in ki namenoma delujejo na naš pogin. Zopet druga društva, od kojih Slovenci nimamo niti toliko koristi, kar bi za nohet djal, dobivajo znatne letne doneske; vsota znaša mnogo tisoč.

Nadalje naj imenujemo deželni srednji šoli; veliko realko v Gradcu in veliki gimnazij v Ljubnem s svoto 20.638 gl.; naša tretjina znaša 6879 gl., in kaj imamo za ta denar?

Največji primanjkljaj pa je seveda za meščanske in ljudske šole: 1.315.836 gl., nas tihoči 438.612 gl. Starejši naši čitatelji se utegnejo še spominjati tistega zanimivega računa, ki je pokazal, da smo leta 1896. za meščanske in ljudske šole Nemcem mi Slovenci plačali 154.903 gl. in da na toliko vržemo Nemcem vsako leto le za njih meščanske in ljudske šole v žrelo. Od našega denarja uporablja se torej za nas le nekaj čez polovico. In ta še gre večidel za to, da se naša deca z nemščino nečloveško trpinči. Deželne meščanske šole imajo Nemci v Judenburgu, v Fürstenfeldu, v Hartbergu, v Radgoni, v Celju, v Gradcu in v Voitsbergu, kje pa mi Slovenci? Ko bi imeli le jedno! Pa je ni.

Za jahalnico, telovadnico in drsališče (da se graška gospoda lahko po zimi na ledu zabava) je primanjkljaja 365.3 gl. Res, velikanska svota to ni, ali v letih kaj znaša, in Slovenci od tega nimamo čisto nič, k večjemu prijetno zavest, da si ošabni Nemeč da od nas revnih Slovencev zabavo plačevati.

Poljedelska šola v Grottenhofu in sadjarska v Mariboru kažeta primanjkljaja gl. 26.359; na nas pride 8786 gl.; obe šoli sta trdo nemški, in znano je, da je druga pred kratkim dobila novega ravnatelja iz Pruskega, dasi je bilo več slovenskih prosilcev. To se pravi v obraz pljuvati slovenskemu narodu!

Končati moramo, da nam članek ne postane predolg, dasi litanija tistih svot, ki je Slovenci mečemo skoz okno in Nemcem v malho, še dolgo ni pri kraju. Gotovo je, da Slovenci od tega milijona, ki ga vsako leto plačamo v Gradec, nimamo koristi skoraj nič, pač pa veliko škodo. Če vzememo, da Nemci tri četrtine našega denarja — in to ni preveč — uporabljajo v svoje svrhe, koliko to znaša v letih? Že v dvajsetih 15 milijonov! Kako bi mi prosvetno napredovali, ako bi

imeli vsako leto 1 milijon na razpolago! Na kateri višini bi bila naša ljudska izobrazba, kako bi se lahko gojile znanosti in umetnosti, koliko bi se lahko storilo v povzdigo kmetijstva itd.! Ali to še ni največje zlo, da Nemcem tlako delamo, da njim kakor našim gospodarjem letni davek plačujemo, ampak najhuje je to, da Nemci naš denar uporabljajo v to, da nas uničujejo. Oni delajo namenoma na to, da mi gmotno propadamo, da se sčasoma pogreznemo v golo beračijo, da smo duševno vedno slabejši od njih ter da oni postanejo sčasoma naše zemlje gospodarji, mi pa njih hlapci in dekle. In na kar Nemci delujejo, to se jim prej ali slej mora posrečiti; to je tako naravno in neizogibno, da le popolnoma glup, bedast človek more pričakovati druge prihodnosti.

Zato pa kličemo iz globine slovenskega bratskega srca: «Rojaki! Nemudoma proč od Gradca! Nemci naj gospodarijo le s svojim denarjem, naš denar pa naj je na razpolago edino le nam.» Od ust do ust naj se razlega po Slovenskem Štajarju geslo «Proč od Gradca,» poslanci naši pa naj pogumno stopijo temu gibanju na čelo ter ga modro vodijo.

Volitve za okrajni zastop.

Iz Ptuja, dne 22. febr.

Volitve za ptujski okrajni zastop so razpisane. Veliki posestniki volijo v torek dne 28. febr. t. l., kmetijske občine pa v soboto dne 4. marca t. l. Volitve bi se morale že lanskega leta vršiti, toda čakalo se je, da se je moglo nekaj kmetijskih velikih posestnikov iztrebiti. Odkar obstoji okrajni zastop, ima mesto Ptuj dve volilni skupini za-se, namreč mestno, potem pa še ono trgovcev in obrtnikov, tedaj najmanj 19 zastopnikov od vseh 40, če tudi bi mu po štiberni ne šlo niti celih 10! Mestjani pa s to predpravico, katero njim že postava sama daje, še niso zadovoljni.

Pri vsaki novi volitvi si nekateri mestjani prizadevajo, da bi dobili še tretjo skupino, t. j. ono velikega posestva celo, ali vsaj deloma v svoje roke, da bi s pomočjo te dobili večino v okrajnem zastopu! Ker to ne gre na pošten način, skušajo z zvijačo. Slovenske može vseh stanov pred volitvami obrekujejo, obirajo in črnijo; sebe in svoje prijatelje pa hvalijo in povzdignejo, da se kar kadi! Slovenskim volilcem izbirajo in priporočujejo celo kandidate; se vé, da take, kateri bi njim pripomogli do večine, ko bi se kmetijski volilci pustili zapeljati. Tudi razne ceste in

druge reči ponujajo in obljubujejo slovenskim volilcem, ne na stroške mesta, ampak na stroške okraja.

Zakaj pa ti gospodje, če so res tako zavzeti za blagor slov. kmeta, kakor se sedaj hlinijo, ne prepustijo od čistega dobička mestne hranilnice, kateri prihaja po največ od slov. pupilarnega denarja, niti krajcarja okraju, ampak ga porabijo le za mesto? Ali nima okraj vzdrževati vseh cest, od katerih ima mesto Ptuj največ haska? Zakaj se mestjani potegujejo za železnico v Radgono in v Maribor, za potrebne ceste v okraju pa nočejo ničesar dati? Zakaj so se mestjani potegovali za čisto nemško deželno gimnazijo, v kateri ni prostora za slovenske profesorje in sinove kmetijskih slov. starišev in niso hoteli ces. kr. nemško-slovenske gimnazije? Tu že Slovenci pomagamo plačevati, ker ste nas privezali, ko ste bili sami gospodarji v okrajnem zastopu, sedaj bi nam radi naložili še večje breme za celo deželno gimnazijo! Vi se šulite, da ste naši prijatelji, ne marate pa podpirati nobenega slov. društva, pač pa nam nasprotna! Ubogemu slov. delavcu ne privoščite pošteno zaslužene plače, slovenskemu učencu in dijaku beraške podpore proti gladi in zimi! Ali je to prijateljstvo? Ali je to kristijansko? Odgovorite nam Vi, ki si kot agitatorji sedaj toliko pete brusite, bodi si, da nosite gospodsko suknjo ali ne!

Volilci veliki posestniki in zastopniki občin! Kakor ste bili dosihdob zvesti veri in narodu, tako ostanite. Vsakemu se ne morejo vse želje izpolniti; marsikaj dobrega in potrebnega pa lahko za okraj ukrenete in izpeljate, ako imate Vi večino v okrajnem zastopu. Bolje je biti gospodar, kakor hlapec, bolje zapovedovati, nego ubogati. Skrbelo se je, da so se po zaupnih možeh izbrali kandidati iz celega okraja za cel okraj, vestni, zastopni, značajni in delavni možje. Volite njih enoglasno! Noben glas se ne sme zgubiti! Ker je občin v okraju nad 78, zastopnikov pa se more voliti le 10, je jasno, da ne more dobiti vsaka občina svojega zastopnika. Dne 28. febr. in dne 4. marca zbirajo se volilci v »Narodnem domu« v Ptuj. Volilci, pridite vsakokrat vsi in že ob 8. uri, ker se je treba pogovoriti radi volilne komisije itd. Izkaznico mora vsak volilec seboj prinesiti; kdor je pooblaščenec volilca, tudi pooblastilo.

Dopisi.

Iz Jarenine. (Naše kmečko bralno društvo) je imelo v nedeljo 5. febr. v »Či-

vesela je bila sirota potem, ko se je pri nemškem romarju-duhovniku bila spovedala; pri nas doma pa mnogi ne znajo ceniti dobrote, da imajo redne dušne pastirje; sto priložnosti imajo za prejem sv. zakramentov, pa nobene nočejo uporabiti.

Popoldne je bil izlet k Ahilejonu; po dobri cesti, mimo lepih vinogradov in oljkinih gajev peljali smo se vun proti gorskemu selu Kasturi, kjer so, (še ni mnogo let od tega), na veselem griču zgradili naši vladarici lep gradič; seveda je zunaj in znotraj vse krasno in dragoceno, kakor je pač za tako visoko gospodo primerno; a kapela in posamezne sobe upljevajo vsled temnih barv na gledalca nekako otožno; najbolj nam je ugajal diven vrt, ki se razsteza doli po bregu proti morju, ker nasajen je z najlepšimi cveticami in je ravno tu razgled najčarobnejši; videti je tudi na tem vrtu velik mramornat kip, ki predstavlja slavnega grškega junaka Ahila, od kojega ima tudi gradič svoje ime; malo nižje v gostem gozdu ima tudi spomenik nemški pesnik Heine. Širila se je pred kratkim vest, da se je ta grad prodal (za 5 milij. gold.), a to ni resnično. Ko smo se skoz mesto na ladijo vračali, so nas posebno zanimali grški napis pri štacunah, na pr. pri apotekarju: Φαρμακείον, beri farmakejon itd., torej je le bilo dobro, da smo se v šolah tudi nekaj grščine

naučili, in res je, da vse ob svojem času prav pride. (Dalje prih.)

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

«Veličanstvo,» reče s prosečim glasom Marjetica ter se vrže na kolena in globoko zarudi.

«Enkrat le, en samkrat želim v svojem življenju, da bi me blagoslovila roka moje kraljice kakor so me nekoč blagoslovili pokojna zlata moja mamica, in da bi smela jaz to roko, to drago roko, ki me je že leta obsipavala z nešteti dobrotami pritisniti na hvaležno svoje srce in na svoje ustnice.» Proseče stegne Marjetica svoje ročice, a pogleda ne upa dvigniti od tal.

Globoka ginjenost razlije se po obrazu kraljice; molče razširi svoje roke ter privzdigne dekletce k sebi. Marjetica se zgrudi na prsih kraljeve svoje zaščitnice ter ne more spregovoriti. Nekaj trenutkov pritisne Marija Antoaneta mlado deklico na svoje srce, poljublja je kakor mati na čelo, potem pa ji zaznamuje z nežno svojo roko sv. križ na-nj. Na to vstane ter govori slovesno:

«Kraljica francoska sme pač samo kraljico pritisniti na svoje srce, in danes bila si ti resnično tudi kraljica!»

«Marjetica,» nadaljuje z isto vzvišenostjo «ohrani spomin na to uro čist in neomadeževan celo svoje življenje! Misli in delaj vselaj tako, da kraljico francosko ne bode oblivala rudečica, kadar se bode spomnila, da je pritisnila tebe na svoje srce!»

Kraljica je zapustila samostanski zavod ter se vrnila na kraljevi dvor. Marjetica pa se je topila sreče in blaženosti. Nemogoče ji je bilo, iti sedaj med svoje vrstnice, ki so se sprehajale v manjših in večjih skupinah po vrtu in dvorišču ali pa smehljaje in razgovarjaje se pripravljale k veseli igri. Morala je biti sama, da se pomiri po mogočnih vtisih preteklih ur. Marjetica hiti v samostansko kapelico ter se vrže pred oltarjem na kolena. Dolgo, dolgo je klečala tam pred svojim Bogom, v stoternih solzah in vročih molitvah izlila svoje srce svojem najvišjemu Gospodu. Ko je vstala, končala in potrdila je bila današnje svečanost s sveto obljubo in prisego.

Zopet je minolo nekaj let, a Marjetica je še vedno v zavodu. Sicer je bila glavna nje odgaja končana z onim dnem, ko je tako slavo sprejela pri razdelitvi častnih daril, kljubu temu dozdevalo se je kraljici najbolje, ako še ostane deklica za negotovi čas v varnem zavetju izbornih svojih odgojiteljic; saj bi je res ne mogla izročiti boljšim

talnici« svoj letni redni občni zbor. Poročila so bila zelo zanimiva. Tajnik je z velikim veseljem povdarjal, da je bilo pretečeno osmo društveno leto najživahnejše izmed vseh in najznamenitejše po svojem delovanju. Društvo je štelo koncem pretečenega leta 108 udov in sicer 1 častnega uda, 100 rednih in 7 podpornih udov. Gotovo lepo število! Priradilo je 4 večje shode in sicer Leonovo in Ciril-Metodovo slavnost, pustno veselico in podučeni shod za sadjerejo, manjših podučnih shodov pa, ki so se vršili v društveni »Čitalnici«, je bilo 20, kateri so imeli vedno mnogo poslušalcev.

Blagajnik je sporočil, da so znašali društveni dohodki l. 1898 124 gl. 10 kr., stroški pa 114 gl. 84 kr. Od zunaj so podpirali društvo p. n. gg.: častni ud prošt J. Flek v Ptujih, župnik J. Zupanič, kletar P. Ernest Lorber v Admontu, katehet Vreže v Mariboru, zdravnik dr. M. Schmirmaul v Rajhenburgu, oskrbnica A. Zupanič in hišnik B. Polančič. Tem, kakor tudi domačemu preč. g. dekanu za brezplačno prepustitev sobe v cerkveni hiši za Čitalnico, predsedniku Sekolu za kurjavo in nekaterim udom za posojevanje časnikov je zbor enoglasno izrekel najprisrčnejšo zahvalo in izrazil upanje, da še nadalje v tej meri podpirajo društvo. Društvo naše, ki je tudi ud »Naše straže«, je imelo naročenih 10 listov in sicer: »Slov. Gosp.«, »Domovino«, »Mir«, »Domo-ljub«, »Glasnik«, »Vrtec«, »Dom in Svet«, »Venec«, »Kmetovalec« in »Slov. Čebelar«. Udje so dajali v Čitalnico, »Slovenca«, »Slov. List«, »Süd. Post«, »Sonntagsbote« in »Feierabend«.

Kupilo se je za društveno knjižnico, ki je štela koncem leta 427 del v 550 zvezkih, 162 knjig, vezati se je dalo 114 knjig. Knjižnična omara ima 6 oddelkov za knjige: zabavne za mladino, ki iz šole izstopi, zabavne za odrasčene, za olikance, pobožne in cerkvene, življenje-krajepisne in zgodovinske, gospodarske in splošno podučne. Udje so prebrali l. 1898 1620 knjig, kar je gotovo krasen uspeh društvene knjižnice. Največ je prebral nek mladenič, namreč 83 knjig. Za knjige je bilo veliko zanimanje vsako nedeljo in praznik. Delavni in vneti knjižničar, mladenič Alojzij Drozg, je izposojeval knjige ob nedeljah in praznikih pol ure pred popoldansko službo božjo in po večernicah. Vsako nedeljo je izposodil 50—80 knjig. Za njegovo požrtvovalno delovanje mu je občni zbor izrekel najtoplejšo zahvalo.

Ko so bila poročila, med katerimi so mladeniči in dekleta navdušeno deklamovala slov. pesmi, končana, je prišel na vrsto šaljivi srečolov, ki je ude zelo zabaval in mnogim lepe dobitke naklonil. Mnogoštevilni

udje in prijatelji društva so po končanej igri šli veselega srca domov, ponosni na svoje bralno društvo, ki tako vzgledno in izvrstno deluje in jim je za pustni čas priredilo najcenejšo pa plemenito zabavo.

Iz teh vrstic je razvidno, koliko dobrega lahko stori za ljudstvo bralno društvo, ako ima delavne odbornike, če ne več, vsaj dva, blagajnika in knjižničarja, ker le takrat je mogoč živahen promet v denarju in v knjigah.

Najkrepkejša podpora našemu društvu so naši vrli mladeniči, pa tudi dekleta. Vsa čast zato zavedni jareninski mladini! Le tako naprej tukaj pa tudi povsod drugod!

Iz Središča. (Slovesnost.) Odlikovanje občinskega svetovalca gospoda Ivana Kočevarja, kojemu je cesar podelil zlati križec za zasluge, vršilo se je dne 9. februarija. Uže na predvečer omenjenega dne priredila se je njemu v čast bakljada, katero je spremljalo tukajšno gasilno društvo s svojo godbo in velika množica ljudstva, ki se je pomikala po trgu do slavljenčevega stanovanja; tam se mu je zapela podoknica, dočim so na »Gradišči« gromeli topiči in se vžigal umetni ogenj. Drugi dan na vse zgodaj plapolale so cesarske in slovenske zastave raz poslopja in ob polu 11 uri pripeljal se je okr. glavar ptujski baron Apfaltrern in več drugih povabljenih odličnih gostov.

Po vsprejemu na kolodvoru se vsedejo na pripravljene vozove ter se peljejo v trg med pokanjem možnarjev. Pred občinskim hramom je pozdravil občinski odbor in gasilno društvo glavarja, za katere pozdrave se gosp. c. kr. okrajni glavar prijazno zahvali. Po teh pozdravih začeli so se povabljeni gostje kakor tudi vsa velika množica ljudstva pomikati med sviranjem godbe in streljanjem, na čelu gasilno društvo, v središko kapelo, kjer se je služila asistirana slovesna sv. maša.

Za dokončanim sv. opravilom vršilo se je pripetje križca v občinski pisarni. Ko se napolni soba s povabljenimi gosti in drugim občinstvom, povzame g. c. kr. okrajni glavar besedo ter v lepi slovensčini nasteva zasluge odlikovanca, katere si je pridobil kot večletni župan za trg Središče, nadalje kot ud krajnega šolskega sveta in okrajnega zastopa in kot sedanji občinski svetovalec, sploh zasluge, katere si je stekel za domovino; potem prečita pismo v nemškem jeziku o najvišjem odlikovanju in pripne odlikovancu križec.

Gospod slavljenec se zahvali okrajnemu glavarju, proseč ga, naj njegovo ponižno zahvalo blagovoli naznaniti pred prestol Njeg. Vel. ter povdarja, da ni to le njegova zasluga ampak da jo pripisuje vsem tistim, ki so ž

njim vred delali na polju človekoljubja in domovine, zatem zakliče presvitlemu cesarju krepki »živijo!«; po sobi in daleč zunaj na okrog razlegajo se gromoviti trikratni živioklici, godba zaigra cesarsko pesem in močni streli se širijo po okolici. Za tem vpišejo povabljeni gostje svoja imena v spominsko knjigo, da pričajo poznejšim rodov o visokem veselju dogodka; ko je to končano, zavrta godba in gasilno društvo spremlja povabljenec slavnosti k obedu.

Pri obedu povzame g. župan Jož Šinko besedo k prvi napitnici do presvitlega cesarja, v jedrnatem govoru slavi milega vladarja, kazoč njegovo očetovsko skrb in dobrotljivost do svojih podložnih narodov; mogočen, trikratni živio sledi tej izborni napitnici.

Gosp. c. kr. okr. glavar napije odlikovancu, želeč mu, naj bi se še dolga leta veselil tega visokega cesarskega odlikovanja, da bi še zamogel veliko koristiti trgu, okraju in domovini ter konča z živioklicem na odlikovanca. Gosp. župan napije glavarju, zahvalivši se za njegovo prisotnost. Vršile so se tudi druge napitnice. Veliko povabljenih gostov, ki niso mogli priti, poslali so brzojavne in pismene čestitke. Konečno pridružimo se tudi mi tem čestitkam s srčno željo, dal Bog, da se blagi odlikovanec veseli do skrajne meje človeškega življenja visokega odlikovanja, ki je tudi nam v čast in ponos.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah.

(Vesela znamenja od meje.) V župniji Sv. Benedikta, ki meji ob nemško mejo, začelo se je razvijati živahno narodno življenje. Že preteklega meseca so vpsale vse naše občine: Sv. Benedikt, Trikraljji, Trotkova, Drvanja, Ihova in Ščavnica prošnje za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani in sicer po poslancu Žičkarju. Ta teden pa so romale prošnje omenjenih vrlih občin za slovenski poštni pečat in zunanji poštni napis pri tukajšnjem poštnem uradu zopet po poslancu Žičkarju na Dunaj. Dne 5. t. m. je imelo naše vinorejsko društvo zborovanje in veselico z dvema glediščnima predstavama. Pri tej priliki se je tudi sklenilo z velikim navdušenjem, osnovati bralno društvo, kar bo se tudi kmalu uresničilo. Mej tem ko drugi obmejni slovenski kmetje propadajo ter njih zemljišča pridejo v nemške kremplje, se naši kmetje vrlo dobro držijo. Četudi so se jim vinogradi precej izjalovili, vendar naši posestniki imajo najboljšo zemljo za pšenico, katere obilno pridelajo. Hvala Bogu, pri nas še kruha nismo stradali. Velika dobrota našim ljudem je Raifajzenova posojilnica, ustanovljena za tri župnije: Sv. Trojica, Sv. Benedikt in Sv. Anton. Nemci med nami ne morejo

in zanesljivejšim rokam. Marjetica ni imela sorodne obitelji, ki bi hrepenela po njej ter ji pomagala z dobrim svetom, ko zapusti odgojevališče, a na kraljevi dvor je kraljica tudi ne more vzeti razven, ako bi jo snubil kak dvornik ter jo kot ženo svojo odvedel v obližje kraljičino. Isti pomisleki kakor nekoč navdajali so visoko gospo tudi danes, povrh so se jim pridružili še novi. Kot služabnice ne more sprejeti Marjetice, kajti bila je preduhovita, preolikana; da, nje duševne in telesne lastnosti in prednosti bile so tako izredne, da bi se Marjetici klanjali ter jo oboževali v najimenitnejših in najodličnejših družbah; ali bi naj tedaj s tako učenostjo in toli odličnimi prednostmi bivala in delala med navadnimi služkinjami kraljevega dvora? Ne, nikoli in nikoli! Pa vendar, bi li bilo previdno, ako sprejme in uvrsti med dvornice svoje to deklico iz najnižjih slojev, ki razven priprostosti svoje in naklonjenosti kraljičine nima nikakih zaslug, ter jo postavi med plemenite gospe, ki so odlično spremstvo kraljice? Saj ima plemstvo povsod velike, nedotakljive prednosti, — kako bi se godilo Marjetici, ako bi bila postavljena na isto stopinjo s prvaki vsega kraljestva? Kako bi se dalo kaj takega opravičiti napram ponosnim plemenitašem?

Kraljici bi sicer ne smel nikdo oporekati

njenega ravnanja; a predobro je vedela, da bi se zavist in ljubosumnost drugih maščevala čisto in kruto nad ubogo Marjetico, ki bi postala žrtev človeške hudobije in častihlepnosti.

Marija Antoaneta vedela je predobro, da bi niti ne mogla obvarovati ljubljenske svoje hinavskih prijateljev in raznovrstnih hudobnih nakan, s kojimi bi jo prikrito in tajno zalezovali in preganjali. Ker pa ji je bila res naklonjena ter jo prisrčno ljubila, ne more razrušiti smehljajoče sreče tega nadopolnega, mladega dekletca z neumestno in neprisiljeno velikodušnostjo svojo. Povrh je tudi noče siliti, naj bi si prezgodaj izvolila kak stan. Saj je še mlada kakor rosa — šele 16 let ima za seboj.

Po človeški sodbi čakalo jo je še dolgo življenje, v kojem se bodo itak prerano pokazali križi in težave človeške, katera ne ostanje prihranjena nikomur ter se vrinejo tudi v najsrečnejše stanove. Čemu torej siliti in hiteti; koliko ljudi je že s solzami obžalovalo prenagljeno odločitev, nepremišljen korak? Tukaj v samostanskem zavetju pa se utegne naučiti še marsičesa, kar ji bode le v korist in srečo.

V vseh prednostih spopolnjevala se je torej Marjetica od dne do dne, zraven pa se je razvijal nje značaj in utrdil vedno bolj,

nežna njena duša pa, ki je itak bila toli navdušena za vse lepo in blago, navzela se je čemdalje več tistega vzvišenega mišljenja, koje je lastno le onim, ki s čistim srcem ljubijo Boga. Poglavitna naloga njena pa je bila, da se povprašuje vedno bolj in bolj, kam jo vleče nagnenje srca, ter da se sama preskuša toliko časa, dotlej ji bode jasna pot, po kateri hoditi je volja božja.

Marjetica je visoko cenila naredbe in se s spoštljivostjo podvrgla ukazom kraljice; rada je ostala med svojimi ljubljenimi redovnicami ter se čutila srečno v samostanu, kojega je imenovala čisto le svoj »dragi dom«. Prepričana je bila, da ji odmeni kraljica vselej najboljšo, povrh je bila vsaka tudi najmanjša želja ljubljene vladarice kakor sveta zapoved za njo.

Marjetica je bila srečna in zadovoljna ter ni hrepenela po radostih in sladkostih tega sveta, koje je poznala le po imenu; še nasprotno, občutila je čisto neko notranjo, nepremagljivo nevoljo od onega sveta, ki je njo, zapuščeno siroto, nekaj brez obrambe tako neusmiljeno in trdosrčno zavrge. Sicer so se v preteklih letih dokaj dobro spremenile njene razmere. Marjetica si je bila zdaj lahko svesta, da bi jo svet objel z obema rokama ter jo obsipaval s častjo in hvalospevi, saj je bila ona ljubljenska kraljičina ter imela

kupovati posestev, pač pa se je zgodilo večkrat nasprotno. Doslej smo imeli jedinega Nemca v župniji, grajščaka Taksa, a ta grajščina je prišla začetkom tega meseca po prizadevanju nekaterih narodnjakov v slovenske roke, Nemeč Taks pa jo je popihal nazaj med svoje brate. Zdaj ni več Nemca med nami, pa tudi nobenega nemškutarja ni; zato pa tudi vlada tukaj blaženi narodni mir, katerega nam lahko zavidajo druge župnije. Narodno življenje se lepo razvija, čemur priča tudi letos 8 novih naročnikov «Slov. Gosp.» Govori se pa tudi že mnogo o kmečki zadruzi, Bog daj, da bi skoro tudi dejanje govorilo.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Pristopite k družbi sv. Mohorja!)

Skoraj poteče čas za vpisovanje udov družbe sv. Mohorja. Nobeden, ki je bil doslej pri družbi, naj ji ne postane nezvest, ampak vsak naj skuša pridobiti še vsaj po jednega uda. Štajarski Slovenci, Lavantinci, ne dajmo se osramotiti od drugih Slovencev! Naša škofija naj letos v številu Mohorjanov napreduje in doseže enako število z ljubljansko škofijo. Letošnje knjige bodo velezanimive, kakor lahko razvidite iz Koledarja za l. 1899. Štajarski Slovenci, naprej!

(Dijaški dom v Celju.) Gosp. dr. Jos. Serneč, odvetnik v Celju je dne 20. febr., ko je slavil s prijatelji v Čitalnici svoje odlikovanje, izročil celjski dijaški kuhinji hranilno knjižico, glasečo se na 500 gl., kot prvi dar za zidanje slovenskega dijaškega doma.

(Iz šole.) Menjala sta gsp. podučitelj v Brežicah, Karol Unger in podučiteljica v Vodah pri Trbovljah, gospica Eleonora Kremžar. — Stalni podučiteljem so imenovani gg.: Mih. Germovšek v Pilštanju, Ign. Šijanec v Gornjemgradu, Friderik Zinauer v Gorenji Sveti Kungoti, Josipina Jošt v Hajdini, Josipina Koderman v Tepini. Stalna podučiteljica M. Cimperšek v Št. Pavlu pri Preboldu je stopila v stalni pokoj.

(Kaj pa je tega treba bilo?) Krajni šolski svet v Hočah je na predlog nekega Andreja Pfeiferja sklenil v seji dne 16. febr., naj se na ondotni šoli v tretjem razredu vpelje nemški poučni jezik in tudi v prvih dveh razredih se naj otroci že z nemščino mučijo. Osupnilo nas je, ko smo slišali, da se je predlog vsprejel jednoglasno. Kje pa je bil slovenski ud krajnega šolskega sveta? Ker v Hočah stojijo na čelu nemškega gi-

pred vsemi vrstnicami izrednih darov duha in telesa; povrh je bila v cvetu svojih let ter tako očitno enaka sami vladarici, ki je slovela daleč okrog po svoji lepoti; a nje blago srce odvrnilo se je čisto z nevoljo od takih skušnjav in domišljij ter z nekako zadovoljnostjo oklepalo se je misli, da hoče z isto mero vračati svetu, kakor jo je nekdanj on zaničeval in zavrgel. Le tu in tam zasahila je v svojem gorečem, ljubezni polnem srcu skrivno željo, da bi smela bivati vse žive dni v bližini ljubljene svoje kraljice ter mogla posvetiti pred vsem njej vse svoje življenje; v bujni domišljiji naslikala si je to srečo tako lepo, da ji je čestokrat zažarelo nedolžno obličje ter burneje začelo biti nje srcece ob takih mislih. (Dalje prih.)

Smešničar.

Kakor znano, ne smejo dijaki srednjih šol kaditi. Nekega dijaka pa zatožijo pri ravnatelji, da kadi. Ravnatelj okrega dijaka ter reče: «Kadar boste pod svojo streho, tedaj kadite!» Čez nekaj dni pridejo zopet dijaka tožiti, da kakor navadno kadi, pa sedaj vedno pod svojim — dežnikom (katerega po nekaterih krajih imenujejo kar streha). Ta smešna uporaba prejšnjih ravnateljevih besedij izvabi celo strogemu ravnatelju lehak nasmeh, tako da dijaka samo očetovski posvari.

banja nekateri štacunarji in krčmarji, treba bo misliti na konsumno društvo. Hočani, ne vdajte se!

(Čudna govorica.) Nemški list »S. P.« je pisala, da se po Mariboru govori, da je naše državno pravdnštvo vprašalo deželni odbor, če sme tožiti »S. P.«, ker je nepovoljno govorila o imenovanju novega ravnatelja (iz Pruskega) za sadjarsko šolo v Mariboru. Državno pravdnštvo pa sedaj piše v »S. P.«, da ni stavila nobenega takega vprašanja. Ker nam je vsled te izjave nastanek one čudne govorice nerazumljiv, zasledovali bomo s časnikarsko vestnostjo in skrbnostjo izvor omenjene govorice.

(Probujen okraj.) Kozjanski okraj ima 27 občin in od teh je prosilo 23 za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Dotične prošnje so se že pred več meseci gg. poslancema Berksu in Žičkarju, tudi Pilštanj je storil svojo dolžnost in se je dopisnik v Vašem listu nepotrebno zagnal vanj. Da tega ne bo storila občina Kozje, Podčetrtek, Sedlarjevo in Križe, je pač znano. Čuditi se je občinama Sedlarjevo in Križe, kjer so sami Slovenci, le oba župana vlečeta z Nemci. Prvi župan je svinjski kupovalec, a drugi že zastaran ljubitelj nemštva. Tolaži nas le upanje, da bo jima županski stol kmalu črv uničil.

(Odlikovanje.) V torek, dne 21. febr. vršila se je v kozjanski šoli prav lepa slovesnost. Gosp. nadučitelj Böhheim dobil je od presv. cesarja srebrni križec s krono za zasluge. V pričo otrok in vsega učiteljstva kozjanskega okraja ter tukajšnjega uradništva izročil je g. uradni vodja pl. Vistarini v lepem govoru odlikovancu križec s krono, povdarjajoč pomen križa in spominjajoč se zaslug odlikovančevih. Lepo so čestitali otroci svojemu učeniku. Gosp. Böhheim stekel si je tudi ne malih zaslug pri okrajni hranilnici kozjanski, kjer še tudi zdaj neumorno deluje.

(V Kozjem) bodo kmalu občinske volitve. Dne 19. febr. imeli so kozjanski Slovenci zaupni shod, na kojem so se posvetovali o postopanju pri volitvah. Mi bomo prihodnjic govorili obširneje o volitvah, danes le pozivljamo ondotne Slovence, naj zastavijo vse moči, da bo zmaga slovenska.

(Smrt na kolodvoru.) V Poljčanah si je kupil nek neznan bolehav delavec vožnjo karto, da bi se odpeljal v Maribor v bolnišnico. Toda kmalu je obnemogel popolnoma in še v Poljčanah umrl. Ker nima nobenega spričevala s seboj, ne ve se, kdo je in odkod je. Star je menda okoli 65 let. Prišel je v Poljčane prek čez Pečico.

(Volitve v okrajne zastope.) Zopet in zopet prosimo rodoljube, naj ne nehajo agitovati za slovenske kandidate v okrajne zastope. Če ne bo vsak rodoljub storil svoje narodne dolžnosti, doživeti znamo v nekaterih okrajih poraz. Za vzgled nam naj bodo volitve v okrajni zastop sevniški, kjer so Slovenci sijajno zmagali.

(Iz Sv. Križa pri Rog. Slatini) smo dobili lepo poročilo o znanem zborovanju ondotnega političnega društva dne 12. svečana, toda žal, da nam je prišlo za to številko prepozno. Naj imenujemo danes le odbor slatinskega polit. društva. V novi odbor so bili ednoglasno voljeni č. gg. Franc Korošec nadžupnik in Franc Višnar kapelan, oba pri Sv. Križu, Martin Debelak, Janez Žurman, Miha Plemenitaš, Mat. Košak, Matija Föhrer, Martin Drofenik in Oroslav Kušec, kateri so si izvolili za predsednika č. g. Franca Korošca. Odločni predsednik in delavni odborniki so nam porok, da bo slatinsko politično društvo kakor doslej še nadalje vzgled živahnega društvenega gibanja.

(Nemška surovost) Iz Brežic nam pišejo: Splošna razburjenost vlada pri vseh trezno mislečih meščanih vsled surovega čina, ki se je vršil v petek na javnem prostoru pred šolo. Več mlečnozobnežev iz nemške šole je namreč očitno zažigalo slovenske trobojnice, dičilo si prsa z nemškimi trakovi ter napadlo slovenske učence. Veliko smo

Slovenci že prestali, a da bi pa že otroci grdili naš narod, ne bomo trpeli, posebno ker vemo, kedo je kriv take žalostne odgoje. Pač res: Donnez la parole aux animaux les plus immondes et ils s'exprimeront comme ces gens-la.

(Nemška omika.) Ko je v semestralnih počitnicah šel nek dijak v domačijo mimo Sv. Lenarta v Slov. gor., sta mu iz neke ondotne delavnice, katero nam je dopisnik tudi imenom navedel, kričala dva mlada delavca — bila sta sama notri — prvi «Windischer» in drugi «windisches Gesindel» na ves glas. Napadati s psovkami mirne popotnike, je tudi značilno za hvalisano nemško omiko!

(Odlikovanje.) V Brežicah je bila v soboto odlikovana prednica usmiljenk s častno svetinjo za plodonosno njeno delovanje krščanskega usmiljenja.

(Iz brežiškega okraja.) Veselo gibanje pričelo je na vseh koncih mile domovine, narodu pomagati na noge. Čvrsto se razvija gospodarsko gibanje, ker tudi nam velja rek: najprej življenje, potem še le modrovanje. Skrajni čas je že, naj bi se tudi pri nas mislilo na ustanovitev gospodarske zadruge. V Brežicah vidimo, kako se narodni naši nasprotniki debele le od naših žuljev. Veliko smo že zamudili, a vendar ni še vse izgubljeno. Uplivni možje, in teh nam ne manjka, ne smeli bi več dolgo čakati s ustanovitvijo konsumnega društva, katero bi naj posredovalo pri prodaji domačih pridelkov. Bo li to le glas vpijočega v puščavi?

(Nameravan samomor.) Dne 11. febr. si je kočar Jakob Rampaher v okolici Kočno župnije Laporje z nožem hotel prerezati vrat, kar pa se mu ni posrečilo. Zdravnik mu je rano sešil in nesrečnež bo še moral nadalje živeti. Obupnega dejanja so bile krive domače razmere.

(Osebnosti.) Pravni praktikant Rom. Trstenjak pri okrožnem sodišču v Mariboru je imenovan avskultantom.

(Osebnosti.) Orožniški stražmojster v Gornjemgradu, g. Ivan Sadu, je imenovan kancelistom pri revirnem rudniškem uradu v Celju.

(Za drugo deželno norišnico) pri Celju se poteguje celjski mestni zastop pri deželnem odboru štajarskem. Celjskemu mestnemu zastopu gotovo ni toliko za novo deželno norišnico, kakor pa za one nemške uradnike, katerim bo deželni zbor poveril vodstvo zavoda. Jetiško celjsko Nemštvo potrebuje novih življenskih moči.

(V Rušah) se bode od 1—8 sušca t. l. obhajal sv. misijon po č. gg. misijonarjih od Sv. Jožefa v Celju.

(Iz Pilštanja.) Dne 19. t. m. smo pokopali pri nas veliko dobrotnico ubogih Katarino Moškonovo. Velika množica ljudi jo je spremljala na zadnji poti. N. v. m. p.!

(Izpod Huma.) Občinske volitve. Dne 2. marcija t. j. prihodnji četrtek bodo pri nas občinske volitve. Možje, pridite polnoštevilno in pokažite, da vam je korist občine bolj pri srcu, kakor pa obljube nekaterih srečolovcev. Posvetujte se prej z izkušenimi možmi, kateri verujejo v Boga, čislajo cesarja in ljubijo domovino, da volite vsi edino. Obljubam, katerih občina z dosedanji odstotki ne more nositi, ne verjamite, ker so pretirane in se ravnajo po nemškutarškem kopitu. Možje, ohranite si svojo čast in občini krščansko slovensko lice. Tu se ne gre za osebo, temveč za reč. (Imena omahljivcev in bojzljivcev bodete izvedeli prihodnjic.)

(Nemštvo je v šoli prvo.) Na mesto umrlega mestnega svetovalca g. Spačeka je prišel v mestni šolski svet učitelj Anton Stiebler. Pri svojem nastopu v šolskem svetu je obljubil, da bo vse moči zastavil za ohranitev nemške šole. Torej ne toliko za šolo, ampak za nemško šolo hoče darovati svoje moči! Svojim čitateljem pa lahko ob tej priliki odkrijemo, da je g. Anton Stiebler, ki je toli navdušen za nemštvo v šoli, sin slovenskih starišev iz mariborske okolice. Vzgojen